

Pētniecības projekta Nr. 11
“Modelēšanas instrumentu un rekomendāciju
izstrādāšana siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisiju
mazināšanai mežaudzēs uz auglīgām organiskām
augsnēm”

1. starpposma rezultāta atskaite

Latvijas Valsts mežzinātnes institūts “Silava”

Andis Lazdiņš

12.09.2019

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Reģionālās
attīstības fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

1. Starpposma rezultāts: Izpētes objektu atlase un ierīkošana

- Starprezultāta īss apraksts:
 - Izmēģinājumu objektu atlase un ierīkošana;
 - augsnes paraugu ievākšana;
 - gāzu mērīšanas aprīkojuma uzstādīšana.
- Investīcijas:
 - Starprezultāta sasniegšanai ieguldīts (orientējoši uz atskaites datumu) – **77430** EUR;
 - Atšķirība no plānotā **+20600** EUR.

1. Starpposma rezultāts: Izmēģinājumu objektu atlase un ierīkošana

- Ilglaicīgu novērojumu objekti (60 gab.) SEG emisiju vienādojumu izstrādāšanai.
- Izmēģinājumu objektu atlase veikta atbilstoši laika grafikam.
- Pētījumam izraudzītajos objektos purvaiņos gruntsūdens līmenis vasarā ir tikai nedaudz augstāks kā kūdreņos.
- 2019. gada oktobrī šajos objektos uzsāksim SEG mērījumu veikšanu.
- Augstais gruntsūdens līmenis norāda uz to, ka arī purvaiņos konstatēsim lielas SEG emisijas.

2. Starpposma rezultāts: Augsnes un koksnes pelnu īpašību, zemsegas biomasas un mežaudžu taksācijas rādītāju noteikšana

- Visos izmēģinājumu objektos ievākti augsnes paraugi, kas raksturo augsnes auglību un iespējamās sakarības ar SEG emisijām.
- Augsnes analīzes turpinās un tiks pabeigtas 2019. gada novembrī.
- Veģetācijas raksturojumu, tajā skaitā veģetācijas biomasas paraugus ievāksim 2020. gadā.
- Veģetācijas raksturojuma novirzīšanās uz 2020. gadu saistīta ar agru veģetācijas sezonas sākumu 2019. gadā.

Iespējamo risku izvērtējums

- Cilvēkresursu noslodze sakarā ar Meža references līmeņa un zemes izmantošanas sektora saistību noteikšanu 2019.-2020. gadā:
 - iespējama organizatorisku jautājumu risinājumu un izpētes rezultātu analīzes aizkavēšanās ;
 - iespējama atsevišķu darba etapu izpildes aizkavēšanās;
 - nav plānota ietekme uz izmaksām;
 - risinājums – piesaistīt vairāk cilvēkresursu slodžu pārdalei.
- Gruntsūdens līmenis purvainos veģetācijas sezonas laikā būtiski neatšķiras no kūdreņiem:
 - iespējami pārmetumi par tendenciozu objektu atlasī (abos virzienos);
 - nav ietekmes uz izmaksām;
 - veikt papildus mērījumus purvainos 2020. gadā Meža resursu monitoringa un citu pētījumu ietvaros.

Prognozes par tālāko pētījuma gaitu, ņemot vērā līdz šim sasniegto

Optimistiskais scenārijs

- Pētījuma hipotēze apstiprinās.
- Būtiski izmainīts SEG emisiju aprēķins meža apsaimniekošanā.
- Meliorācijas sistēmu uzturēšana un jaunu ierīkošana integrēta Lauku attīstības programmā.

Pesimistiskais scenārijs

- Pētījuma hipotēze neapstiprinās.
- Meliorācijas sistēmu atjaunošanas un uzturēšanas politika būtiski jāpārskata, lai samazinātu SEG emisijas.
- Jaunu meliorācijas sistēmu ierīkošana apgrūtināta.

Turpmāko darba etapu raksturojums

- SEG emisiju, mitruma režīma un zemsegas fotosintētiskās aktivitātes mērījumi veģetācijas perioda laikā (9 mēneši).
- SEG emisiju, mitruma režīma un zemsegas fotosintētiskās aktivitātes mērījumi miera periodā (3 mēneši).
- Oglekļa ieneses datu integrēšana ar augšanas gaitas un koksnes produktu modeļiem.
- Ietekmes uz klimata izmaiņām modelēšanas rīka izstrādāšana mežaudzēm uz auglīgām organiskām augsnēm; klimata izmaiņu mazināšanas pasākumu ekonomiskā analīze.
- Rekomendāciju izstrādāšana klimata izmaiņu mazināšanas pasākumu īstenošanai mežaudžu uz auglīgām organiskām augsnēm apsaimniekošanā.
- Pētījuma rezultātu iestrādāšana Nacionālajā SEG inventarizācijas ziņojumā un citos dokumentos, kas nosaka Latvijas saistības klimata izmaiņu mazināšanas jomā ZIZIMM sektorā.